

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrto leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 19. marcija 1897.

List II.

Herod.

Zadnjič govorili smo o Judežu, danes pa spregovorimo nekaj o Herodu. Kakor prvi kaže hudo strast — pohlep po denarju, tako nam je drugi svarilen vzgled, da se ne udamo najgrši strasti vseh strastij, nečistosti. Herod je bil namreč velik nečistnik, ker je živel z ženo svojega še živečega brata v prešestvu. Ko so rabelji pripeljali Jezusa Kristusa pred tega pohotneža, mu Jezus na mnogovrstna vprašanja ni hotel nič odgovoriti, ker ga ni smatral za vrednega dobre besede, ki bi bila tako zastoj. Tako je Gospod naš pokazal, da mu je ta greh najbolj zopern.

Gotovo bo kdo rekel pri tej priliki: „Pustite to, čemu zopet o tem govoriti? Varujte se pohujšanja!“ Take in jednake besede slišale so se zadnji čas prepogosto pri nas. Pa vkljub temu bomo govorili danes zopet o tem, ker vemo, da so taki ugovori le ugovori tistih, ki so glede hinavstva farizejem podobni. To ravno kaže, da so dotični ljudje tako pokvarjeni, da niti besedice o tem ne morejo slišati, da ne bi se jim urivale nečiste misli. Pa tudi vest jih peče, boje se, da bi jih kdo ne spomnil njih lastnega življenja.

To zlo v naših dneh silno hitro narašča in zlasti od onega dne, ko so nečistost postavili v javno varstvo. Od tedaj se je v tem oziru obrnilo na slabše in prišlo bode še hujše, ako se temu toku z vso silo ne ustavimo. In ravne zato moramo pred tem svariti, kazati na slabe posledice, odvrniti vse tisto, kar dela nečistost mikavno in vablivo. Če hiša gori, nikdo ne bo rok križem držal, ampak vse hiti gasit, posebno pa sosedje. Razjedajoči plamen najgrše strasti že gori z visokim plamenom, pogasimo ga s tem,

da trezno premislimo, kaj je ta strast in kam pelja?

Pohotnost je človeku i po telesu i po duši silno škodljiva, je najnevarnejša bolezen, najhujša vrsta blaznosti. Kako mnogo ljudij, ki se štejejo za veljavne in jih imamo za take, kako mnogo teh je vklenjeno v strašnih verigah te pošasti! Ta strast se lahko prikrije in na tihem še bolj uspeva. Sami sicer nočejo vedeti, da je to grdo ali nesramno, a boje se vendar kaj takega storiti očitno in tako kažejo, da se njih natora upira temu hudemu nagnenju. Vse take stvari se najraje gode po noči v zakotjih, kamor pošten človek ne zaide in kjer ne stopi noga nedolžnega. Dejanja teh ljudij, pravi poganski modroslovec Aristotel, vzbujajo ne samo tedaj, ko se gode, ampak tudi, če se o njih govori. Pogan Ciceron pravi: „Nikdo ne zasluži imena človek, ki le jeden dan preživi o tem grehu.“ Tako sodi zdrava pamet o tem. Dalje o tej najnesramnejši, najpodlejši in najbolj živinski strasti ne govorimo. Nečistnik je grdo smrdeča žival, ki nosi smrad povsodi, koder hodi. Vse, česar se dotakne, onesnaži z besedo in dejanjem. Le tako se zamoremo takih ljudij varovati, da se jih ogiblremo kakor kužnih in gobovih. Toliko zadostuj o bistvu nečistosti. Kaj da o tem govori božje razodetje, znano je od drugodi ali bi vsaj moralo biti znano.

Še bolj pristuditi pa se nam mora nečistost, če pogledamo, kake nasledke da ima.

Ta strast najprej otemni um, da ne more več razsoditi kaj je prav ali ne. Nečistnik se kaj malo zmeni za resnico v veri ali v modroslovju ali kje drugod. Kaj mu to mari! Da le

streže svojemu poželenju in le zato mu še mora služiti pamet, da mu poišče novega uživanja. Herod je umoril Janeza Krstnika. Pekla ga je vest. Kar počí glas o Jezusovih čudežih. Herod pa je mislil, da je Janez ostal od mrtvih in silno se je bal. Bal se je mrtvega Janeza, katerega se živega ni bal, ko mu je očital njegovo pregreho. Strah pred mrtvimi pa je praznoverje. To pa zamore biti le tam, koder razum ne spozna pravih in zadnjih vzrokov kake stvari. Nečistost — otemnenje uma — praznoverje, tudi dandanes nahajamo pri ljudeh. Koliko praznoverje je pač po velikih mestih! Da pa tudi drugod ni brez tega, vsakdo sam ve. (Konec prih.)

MIHAEL,

po božji milosti in po božjem usmiljenju
knez in škof lavantinski.

*mnogočastiti duhovščini in vsem vernikom svoje škofije
pozdrac, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta in Boga
Sina v edinosti sv. Duha!*

Ker je ljubil Jezus svoje,
ljubil jih je do konca.
(Jan. 13, 1.)

II.

V Gospodu ljubi škofljani!

Zgoraj opisani prizor je jeden največastnejših prizorov v življenju božjega človekoljuba. Uzor človeka, kakoršen se nam kaže tu, še ni prišel nikdar v srce človeško. Karkoli ima stari vek velikega in slavnega in občudovanja vrednega, vse to izgine kakor senca pred solncem, pred tem uzorom Boga-človeka, ponižanega do podobe hlapčevske. Ta strmenja in občudovanja vredni vzgled Jezusov obseza pač vsa mnogovrstna dela ponižnosti in ljubezni, katera si morejo skazovati ljudje med seboj. Kaj čudo, da se to tako poučljivo dejanje umivanja nog v cerkvenih obredih svetega velikega četrtega predčuje kot *mandatum novum*, kot novo naročilo Kristusovo?

1. Ker je Jezus z umivanjem nog jasno razodel svojo ponižno ljubezen in ker je živo spodbujal svoje apostole, naj tudi oni store tako, zato je bilo kristjanom koj od prvega začetka sem posebno zaslužno delo, tujcem kakor tudi sobratom iz ponižne ljubezni umivati noge. Že sv. apostol Pavel, najtemeljitejši tolmač nauka Kristusovega, piše, da se krščanska udova priporoča najbolje s tem: si *hospitio* recepit, si *sanctorum pedes* lavavit; ako je sprejemala popotnike, ako je svetim (to je kristjanom) umivala noge. (I. Tim. 5, 10.) In staročastito, ker že nad trinajst sto let veljavno, zlato pravilo sv. Benedikta, očeta zapadnih

redovnikov, naroča v trinpetdesetem poglavju, naj vsako soboto redovniki, odločeni za to, vsem redovnim bratom, opat sam pa gostom med molitvijo in med popevanjem svetih psalmov umivajo noge. Zakaj v gostih se časti in sprejme Kristus. *Hospes fui, et collegistis me.* Tujec sem bil, in ste me sprejeli. (Mat. 25, 25).

2. Seveda, kot posebej krščansko delo ljubezni ni bilo umivanje nog navezано na tanko določen čas. Krščanski starinoslovci pa vendar uče skoro soglasno, da se je že od najdavnjše dobe prav tisti dan, ob katerem se je praznovala ustanovitev najsvetejše večerje, vršil povsod častiljivi obred umivanja nog. In dvomiti ni, da so že v četrtem in petem veku odraslim novokrščencem umivali noge: bodi na velikonoč ali velikonočni torek ali pa na belo nedeljo. Ko so pa začeli mesto odraslih krščeovati otroke, in je umivanje nog nehalo samo ob sebi, uvedel se je bogoslužni obred umivanja nog na veliki četrtek kot stalno pravilo. Da, leta 694 je sedemnajsta toletanska sinoda ostro naročila škofom, naj po vzgledu Gospodovem na veliki četrtek svojim podložnikom umivajo noge. In obredoslovni pisatelji prvih časov srednjega veka že redno omenjajo umivanje nog po slovesni sveti maši vsakega velikega četrtega.

Dokazati ni težko, da so od konca dvanajstega stoletja rimski papeži na veliki četrtek po svečano služeni sv. maši dvanajsterim dijakom, po obedu pa trinajsterim ubožcem umivali noge, morebiti v spomin, da se je, kakor pripoveda pobožno izročilo, za papeža Gregorija Velikega (590—600), kateri je vsaki dan pogostil dvanajst revežev, dvanajsterim nekega dne pridružil trinajsti. Drugi pa mislijo, da pomenja trinajsti apostol sv. Pavla ali pa sv. apostola Matijo, ki je bil izvoljen na mesto Judeža izdajalca. Od časov papeža Inocencija VIII (1484—1492) so se umivale noge samo le ubožcem, katerih mesto v novejšem času zavzema dvanajstero belo oblečenih duhovnikov. Kakor v Rimu papež, vidni namestnik Kristusov na zemlji, tako so škofje v svojih stolnicah umivali noge kanonikom in ubožcem: dandanes pa jih umivajo le ubožcem, ker je to znamenje večje ponižnosti in ljubezni. In tako se tudi v Mariborski katedrali po velepomembni blagoslovitvi svetega olja, po ganljivem skupnem sv. obhajilu duhovnikov in vernikov in po slovesni peti sv. maši vselej vrši pretresljivi obred umivanja nog dvanajsterim revnim starčkom, ki se imenujejo apostoli.

3. Kako visoko so cenili kristjani dokaz dejanske ljubezni do bližnjega, ki se razodeva v

umivanju nog, spričuje dovolj vesela resnica, da nahajamo na vzhodu in zapadu tudi po krščanskih dvorih zgodaj prelepo navado, da so svetni vladarji dvanajsterim revnim in priletnim podložnikom umivali noge. Tako so siromakom noge umivali: sv. Ludovik, kralj francoski (1226—1270), sv. Štefan, kralj ogrski (967—1038), cesar Lotar II. (1133—1137) in krepostni cesar Karol V. (1519—1556): nadalje mnogo občudovanja in po pravici proslavljena deželna grofica turingiška, sv. Elizabeta, potem sv. Hedviga, vojvodinja poljska, in sv. Brigita, kneginja švedska. Globoko mora ganiti srce vsakega, ki dandanes v njigi „o dolžnostih dvora carigrajskega, spisani od dvornika Jurija Codin-a“, bere o prekrasnih obredih, med katerimi so nekdanji krščanski carigrajski cesarji opravljali slovesno umivanje nog.*) Vzvišeni so pač tudi nad vse častitljivi obredi, med katerimi se v slavnostni dvorani cesarskega dvornega gradu na Dunaju vsako leto na veliki četrtek umivajo noge dvanajsterim starim možem in dvanajsterim starim ženam, katere vse potem obdarujejo z bogatimi darovi. (Dalje sledi.)

Petje v cerkvi bodi — cerkveno!

V spomin X. občnega zbora cecilijanskega društva
v Ljubljani dne 19 novembra l. l.

»Sancta sancte tractanda sunt!«

(Dalje.)

Kako ničeven je izgovor: „Cela vera je predolga da bi se izpela, predolgo trpi“. Kaj teh par minuti ki jih zavzema cel credo, naj bi bilo preveč, naj bi bilo pretežko se pomuditi na tako svetem mestu; Med tem, ko človek ure in ure rad presedi v družbi prijateljev, pa ne bi mogel teh par minut več vztrajati pred Jezusom, pred svojim najboljšim prijateljem! O kaj ne spominja to le preveč na znani izrek: „Homines terreni terrena sapiunt!“ Kaj toliko časa ne bi mogel počakati, da bi ljudstvo na božje povelje — „kar bote zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih!“ — slovesno obudilo celo vero in jo očitno izpovedalo!

In kaj naj bi se izpustilo? Kateri člen je tako malenkosten, da bi ga ljudstvo smelo izpustiti? Bi li bila potem to še prava vera. Le poglejmo, katere izmed onih maš z okrajšanim tekstom! Kako samo voljno, prosto, predrzno in često nesmiselno se je ravnalo s tekstom! In to, da bi bilo prav?!

Kako lepo potem duhovnik v prelepi prefaciji opominja sebe in ljudstvo, da sedaj v tem slovesnem trenutku, ko ima ravnokar sam božji Sin priti na altar, še enkrat prav posebno počasti trojedinega Boga! In kako je ginljivo, ko duhovnik pred altarjem izgovarja vidno to, kar prav tisti trenutek ponavlja nevidno neštevilno angeljev: Sanctus . . . ! In tudi ljudstvo se združi z duhovnikom v ta angeljski spev ter izgovarja po svojih namestnikih pevcih prav te besede, kot duhovnik! In tako cela cerkev v tem

slovesnem trenutku kleči pred Gospodom in kliče: Svet, svet, svet si Gospod, Bog vojskinih trum. Nebo in zemlja sta polna Tvoje slave! Hosana na višavah!

In nebesa se odpro! Sin božji pride na altar. In ko vse ljudstvo gleda na altarji pred seboj Boga samega in ve, da Ga je zgolj ljubezen do revnega človeštva pripeljala na zemljo, o kedo se ne bi veselil tega prihoda? Kedo ne bi vseh svojih srčnih čutil spojil z besedami, katere mašnik na altarji, a pevci na koru v imenu celega ljudstva izgovarjajo: Benedictus; „Blagoslovljen, ki prihajaš v imenu Gospodovem!“

In prav tako pri „Agnus Dei“, ko cela cerkev tako ginljivo in proseče kliče: Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas, usmili se nas, daj nam mir! Kedo ne bi zopet prosil milega Jezusa, da bi se ga usmilil, da bi mu dal miru, miru, ki ga zastonj išče po svetu. Saj ga ni drugje nego v Bogu! „Inquietum est cor meum, donec requiescat in te!“ Razven tega se mora še pri petih mašah vselej peti tudi introitus, graduale, ofertorij in communio, ki so pri raznih mašah, ob raznih praznikih, različni. Imenujejo se zato spremenljivi spevi.

Tako torej pri slovesnih mašah — in prav to velja tudi o petih črnih mašah! — zbor posega, kakor smo videli, naravnost v mašnikovo petje in dejanje samo, v liturgijo, s tem, da mašniku odgovarja na njegova pozdravila in da v imenu celega ljudstva nadaljuje od mašnika začeti speve, ali da glasno poje one, ki jih mašnik tiho moli pred altarjem.

Iz vsega tega pa tudi jasno spoznamo vzvišenost, častitljivost in naravnost rečem svetost tacega liturgičnega petja. Po pravici kliče o njem škof Eichstätt-ski: „Dobro vem, da ima lepo zidana cerkev, bogastvo nje okraskov, krasota altarjev, lepota umetno izdelanih oblačil nepopisljiv utis na slovesnost bogoslužja. A višje mimo vsega tega, večjega pomena je bogoslužno, liturgično petje. Vse drugo je le nekaka priprava in mora biti že dovršeno, ko se sv. opravilo prične. Petje pa izpolnjuje neposredno svete trenutke božje službe same. Ono je — da rabim primeru — slavnostno oblačilo, v katerem prihajajo naše molitve, ali bolje: molitve sv. Cerkve same, ti čudoviti umotvori sv. Duha, pred prestol trojedinega Boga!“

Zares svet je namen katoliške cerkvene glasbe.

Očak Jakob je ves prevzet zaklical nekdanj zunaj na prostem, pod milim nebom, ko ga je Bog v čudovitih sanjah prepričal o njegovi božji vsegapičnojočnosti: O kako svet je ta kraj! Tukaj ni družega, nego hiša božja in vrata nebeška! Kaj bi očak Jakob še-le rekel, ko bi prišel danes v katoliško cerkev, kjer se opravlja najsvetejša daritev, kjer ne angelji, marveč Bog sam pride na altar!

Ako pa je tako sveta katoliška hiša božja, ni čudno, da mora sveto biti vse, kar je ž njo v dotiki. Oblačila, posode, vse blagoslavlja sv. Cerkev, predno je rabi v svojo službo. Samo petje cerkveno, ki se vrši ne ako svetem kraju, ki sodeluje pri tako sv. opravilu in ki je, kot smo ravnokar pokazali, z liturgijo samo v tako tesni zvezi, samo ono, da bi smelo biti posvetno, kakoršno bi dopadlo posvetnim ušesom! Kedo ne spozna, da to ne gre, da je to odločno napačno!

Ako pa nima vsak posameznik pravico izbirati in določevati, kakšno naj bodi petje v cerkvi, kdo

*) Glej: Iacobi Gretser S. I. Pedalavium. Opp. edit. Ratisbon 1734. Tem. IV. pag. 182—285.

ima potem le pravico! Jasno je zopet in bolj ne more biti, da sv. Cerkev sama, ki je glasbo in petje ravno v svojo službo vzprejela, torej, da jej služi.

In to je sv. Cerkev tudi storila, kot smo že tudi slišali. Izdala je veliko določil, v katerih je natančno, kakor bolj tega ni mogla storiti, določila, kakošna bodi petje pri slovesni maši, liturgično, namreč v liturgičnem, torej pri nas latinskem jeziku, v katerem se imajo celi in neokrajšani peti vsi zapovedani spevi: Introit, Kyrie, Gloria, Graduale, Credo i. t. d. in kakoršno sme biti ono tedaj, kadar ni v tesni zvezi z altarjem, n. pr. pri tihih mašah, pri šmarnicah in drugih zasebnih pobožnostih, domače, namreč v domačem jeziku.

Naj le nekatere take določbe sv. cerkve same navedem!

3. sept. 1695 je izrekla kongregacija rituum v Rimu: „Ker je petje v materinem jeziku pri slovesni maši zoper določbe katoliške cerkve, tedaj ima škof dolžnost, ono zabraniti, ako so tudi pesmi same na sebi dobre; one naj se ob drugih priložnostih rabijo, nikakor pa ne pri slovesnih mašah.“ In ko se je prav na to kongregacijo 22. marcija l. 1862 stavilo vprašanje: „Se li sme trpeti navada, da se pri slovesni maši na koru med latinsko petje vplete kaka hvalnica v domačem jeziku?“, odgovorila je ona: „Nikakor ne! Ta razvada se mora odpraviti!“ In da ima ta kongregacija rituum, katero je ustanovil papež Sikst V. v ta namen, da ostane liturgija nespremenjena in jej je zato v vseh liturgičnih vprašanjih dal najvišjo moč in veljavo, tudi za našo škofijo popolno veljavo, to se ume po sebi. In to potrjujejo tudi rajni knezoškof Krizostom. „Čisto nedvomljivo je, da določbe sv. rimske Congregatio rituum o liturgičnem petji pri sv. maši kakor vse rubrike v Missale in Breviarium Romanum imajo tudi za ljubljansko škofijo popolno veljavo. Zato naj se v tem smislu izolikujejo pevski zbori pri farnih cerkvah!“ Naj navedem le še en citat, besede namreč, ki so jih govorili prevz. nadškof Zorn v zborovanji goriškega cecilijanskega društva 25. avgusta 1884: „Omeniti mi je, da se pri slovesni peti maši ne sme peti slovensko, ampak latinsko, kakor sv. Cerkev strogo zahteva. Če bi torej to društvo nameravalo pri slovesni peti maši peti slovenske maše, — bi jaz moral društvo razpustiti radi načela!“

Pa čemu še dokazov? Stvar je tako jasna, da Smeddink po pravici kar naravnost trdi: „Edina, sveta, vedno od sv. Duha vodená, nezmotljiva katoliška Cerkev izrekla se je vsikdar do danes in povsod z vsemi svojimi organi nespremenljivo enoglasno tako, da ona latinski cerkveni jezik pri slovesnih sv. mašah in dnevnicah brez vsega prikrajševanja zahteva in želi!“

Kdor se hoče o tem sam natančneje prepričati, on naj vzame v roko letnike „Cerkv. Glasbenika“, ali če jih nima, naj si jih naroči, ali razne Witt ove listke in knjige, posebno pa imenitno, od 7 škofov potrjeno knjigo „die Kirchenmusik nach dem Witten der Kirche von Paul Krutschek“ (Regensburg)!

Da, vsa stvar je že tako dognana danes, da kdor bi si še dalje upal tajiti in zanikavati to izrečno voljo in zapoved sv. katoliške Cerkve, on bi to pač zamogel storiti le iz velike nevednosti. Ker pa bi prav ta „ignorantia“ ne bila „invincibilis“, marveč „vincibilis“ — „Cerkv. Glasbenik“ in druge

imenovane knjige so mu gotovo pristopne! — bila bi gotovo, ako bi ostala še dalje, „affectata“

Določila torej so tukaj! Da bi se bila ona le vselej tudi vestno spolnovala. In res, bili so časi, v katerih je cerkvena glasba zares lepo se razvijala in cvela. Kedo ne misli pri tem na zlato dobo cerkvene glasbe v 16 stoletji z njenim knezom Palestrino! A bili so zopet drugi časi, v katerih je popolnoma propadla, kot nam priča 17, 18, in več kot polovica 19. stoletja. Kdor hoče ta propad prav razumeti, on se mora zamisliti le v zgodovino nazaj. Zlasti se mora ozirati pri cerkveni glasbi v naših krajih na dva momenta, na luteranizem in na jožefinizem.

(Dalje prih.)

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

VIII

Kako naj živi katoliški kristjan.

Nepozabljivi škof Sailer pravi: Jaz ne poznam nobene druge pobožnosti razun one, ki je sklenjena s pokorščino do Cerkve, s prejemanjem sv. zakramentov ter z vednim spolnovanjem stanovskih dolžnostij. Vsi razsvetljeni cerkveni učniki razločujejo v katoliškem verozakonu dvojno življenje, katero napreduje le v edinosti, v ločitvi pa se ne more držati: notranje pa vnanje življenje. Notranje cerkveno življenje se godi v veri, v upanji, v ljubezni in živi zavesti pravice in resnice, spodobnosti in dobrotnosti, in se zato, ker je notranje in človeškemu očesu nevidno, imenuje skrivno življenje kristjanov. — Vnanje cerkveno življenje se godi v opravljanji očitne službe božje, v prejetju sv. zakramentov, v pobožnem krščanskem djanji, katero vero, upanje in ljubezen in notranjo resničnost, pravičnost, spodobnost kaže v dobrih delih in v delavnosti duhovstva, katero sv. cerkev vlada. Notranje pa vnanje cerkveno življenje tedaj ne sme biti ločeno temuč mora biti zjedinjeno, ker le v zedinjenju je pravo katoliško življenje. Kakor pravi popolnoma človek ni le iz telesa, tudi ne le iz duše, temuč iz duše in telesa skupaj: tako tudi pravo katoliško, Bogu prijetno in pred ljudem veljavno cerkveno življenje ne more biti le vnanje brez notranjega, niti notranje brez vnanjega, temuč oboje v živi zvezi. Pravo cerkveno življenje mora kazati se vnanje, da se notranje more razodevati, pritrjevati, vzviševati in vzdrževati. Mora biti pa notranje cerkveno življenje, da more prešinjevati vnanje ter vtrjevati in gotoviti kristjanom večno življenje. Bog Oče hoče posvetiti vsega človeka, notranjega in vnanjega; Kristus Odrešenik noče nobene razdelitve, marveč zedinjenje; in sv. Duh hoče cerkev, katero je zjedini, brez vse razločitve vzdržati v edinosti, tedaj tudi notranje in vnanje cerkveno življenje v vernikih pokazati kot edino pravo življenje. Kdor bi torej, nezvest tej sveti volji Očeta, Sina in sv. Duha, samo edino vnanje cerkveno življenje brez notranjega hotel priporočati in pospeševati, on bi izobraževal le take katoliške kristjane, kateri bi znotraj mrtvi, ravnali se le po vnanjem, cerkvenem življenju. Kdor bi pa nasprotno priporočeval le samo notranje cerkveno življenje, on bi dušo ločeno držal od bistva s cerkvijo in jo ravno zato odtegoval vse božje milosti, ktere

so cerkvi izročene, torej notranjemu življenju samemu odjemal vse blagostne cerkvene moči.

Obojno to skrajno ravnanje bi bilo napačno, sploh pogubno naredbi Kristusovi in duhu katoliške cerkve nasprotno. Držal sem se od nekdanj med obema tema koncema v srèdi; dokazoval sem le vnanjim kristjanom potrebo notranjega, le notranjim pa potrebo vnanjega krščanstva; priporočal sem notranje in vnanje cerkveno življenje ter je bom vedno priporočal do konca svojega življenja. Ločenje vnanjega krščanstva od notranjega, bi se moglo sicer imenovati farizejstvo sedanjega časa; ločitev notranjega krščanstva od vnanjega, bi se moglo nazvati skrivnostno življenje ali misticizem. Studil sem jaz vsikdar to kakor ono, in kakor sem veleval in še velevam, da se združimo s Kristusom, tako sem vselej priporočal in še priporočam, da se združujemo ali da občujemo s sv. cerkvi. Ne da bi se primerjal velikemu možu, vendar sem bil vseskozi za vzgled sv. Avguština in sv. Frančiška Salezija, ki sta oba notranje in vnanje krščanstvo tesno sklepala in zedinjevali znala v svojem življenju in v svojih pisanjih.

To je, pravi škof Sailer, moje očitno spoznanje, to je moje notranje prepričanje, to je vse moje dejanje in nehanje.

To je in bodi tudi naše spoznanje, naše prepričanje, vse naše djanje in nehanje.

Bog je prizanesljiv.

(Misli o času potresa.)

Ozbiljne se misli po glavi pode,
 Ko zrem to naravo . . . ta trdni stvor
 In ljud, ki na njem prebiva.
 Ti vsega si — veliki Bog — izvor!
 O Tebi mi srečni duh sniva,
 Se čudi . . . strmi molčé.
 A ljudstvo na zemlji pehá se . . . preriva
 In Tebe pozablja počasi . . .
 Zgrozil si se v srdu in zemlji velél,
 Da vzburi vse tajnostne sile;
 Da rod bi ta grešni zdrobile.
 In trdni stvor poka, se maje . . .
 Li bodeš — Gospod — ga zmlel?
 Strl v prah
 Na mah?
 Čuj jok in stok . . .! obupni glasi
 Doné in širé se na vse kraje.
 In ljudstvo preplašeno bega, leta
 Ter roke vije . . . pobožno moli,
 Proseč Te zaupno — Očeta.
 Ozri se nanj milostno doli!

 Bog vsliši proseče . . .
 Glej, sila se vmirja, nehava . . ., ginja.
 Nov up se v preplašeni duši zasvita.
 Hvaležnost, udanost jo nova prešinja.
 Obvarjen je rod nezgode — nesreče,
 In vmirjena sila srdita. Notranjec.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Rima, 4. marca. Rimsko pustno razveseljevanje ali karneval je bilo v poprejšnjih srečnejših

časih rekel bi nekaka svetovna imenitnost, katera je na tisoče ptujcev v večno mesto privabila, ker je bila v resnici prava ljudska veselica. Od leta 1870 je vedno bolj izgineval prvotni značaj neprisiljene ljudske veselice in je lansko leto že prišel pod ničlo, kajti lanski karneval je zmrznil, k čemur je mnogo pomagal tudi slučaj, da so ravno v istem času v Afriki pustne šeme lovili. Letos pa se je posebni odbor potrudil nekdanji karneval zopet oživeti in ga do nekdanje veljave povzdigniti. Zbirali so v ta namen prostovoljne prispevke in res so nabrali kakih 150 000 lir, katere so v petnajstih dneh za razne potrebe potrošili. Vsaki dan je bil v tem času maškeradni korzo po poglavitnih ulicah in trgih mesta ter so predstavljali tudi starodavne rimske dogodke. — Ne bilo bi pa zadostovalo, ako bi pri tej tako ugodni priliki koj prvi dan ne sramotili tudi papeža in vse duhovstvo, kar pa se je naslednje dni vender le opustilo. Gledalcev je bilo res veliko število in med njimi tudi precej tujcev, pa vse je bilo nekako mrtvo, apatično in brez prave uneme. Pa temu se pač ni čuditi, ker laškemu prebivalstvu se nič kaj ne ljubi pustne šeme briti, ko je v toliki revi in pomanjkanju, ko strada in sem ter tje tudi glada umira. Zasluzka nimajo takorekoč nobenega in če je kaj zaslužiti, se jih na tisoče oglasi, ki bi radi delali, pa toliko jih ne potrebujejo in jim torej tudi dela ne dajo.

Kamor torej greš, povsod jih mnogo najdeš, ki te bodo miloščine prosili in to ne stari, onemogli, ampak krepki mladi ljudje obojega spola, ne da bi omenil razvajenih otrok. Kolika je torej nesmisel onih neodrešencev zlasti tržaškega mesta, kateri vedno in tako poželjivo škilijo preko morja v to blaženo Italijo! — To so pred kratkem pokazali oni Lahončki v Trstu, ki so pri Johnsonu v Milanu dali kovati spominsko svetinjo v spomin padlih vojakov v Afriki. Na jedni strani predstavlja laškega vojaka, kateri umirajoč leži na stopnicah altarja, nad katerim se vzdiguje simbolična podoba laškega kraljestva. Na njegovi levi je grb tržaškega mesta, za njim pa je videti cerkev sv. Justa in obeliski Azuma. Na drugi strani pa je sledeči spominski napis, kateri znači popolno lahonsko mišljenje in izdajsko srce: *Ai Fratelli — caduti in Africa — per il nome d' Italia — I Triestini — che al valore italiano — chiedono — la redemzione t. j.: Bratom padlim v Afriki za čast Italije.* Tržačani prosijo mogočno Italijo odrešenja. — Tu kajšnji list „Il Tempo“ pa k temu pristavlja: Če Tržačani svoje odrešenje od Italije pričakujejo, bodo pač slabo naleteli. Naj bodo torej zadovoljni, da inajo v Avstriji grižljaj kruha, tukaj še neslane polente ne dobijo.

Da pa še jedenkrat nazaj pridem na karneval, moram omeniti, da je bil vender le letošnji karneval v Pimu „carne vale“ v pravem pomenu, kajti v pustnem času nismo mesa imeli, tedaj pravi „carne vale“ t. j. slavo mesu, ker so vsi mesarji mesnice zaprli in niso hoteli goveje živine klati. To se je zgodilo, ker je mestna gosposka že pred leti dala dovoljenje, da smejo nekateri tudi konje klati in prodajati. Ti pa niso bili vedno poštenoviči, kajti mnogokrat se je zgodilo, da so nevednemu tako konjščino za govedino prodajali, se ve da za manjšo ceno, kar je gotovo drugim poštenim mesarjem v

kvar bilo. Da bi se take goljufije ne godile, so tedaj govejski mesarji zahtevali, da se prodajanje konjske mesnice ustavi, in ko magistrat ni hotel tega dovoliti, so mesnice zaprli, ne da bi to poprej naznanili. Vsled tega je kajpada nastala huda stiska za one, ki niso vegeterijanci, bodisi prostovoljni ali prisiljeni, doker ni magistrat svoje mesnice odprl, kjer so vojaki živino klali in meso na raznih krajih mesta prodajali. Mesarji se le še niso hoteli udati, marveč so z njimi potegnili tudi oni, ki svinjsko meso, salame, klobase, zabelo itd. prodajajo, in čulo se je že, da bodo tudi peki svojo obrt zaključili.

Zdaj še le se je glavni mestni župan resno postavil na noge in je mesarjem pretil, da jim bo dotično dovoljenje za vselej odtegnil, ako v 24 urah svojih mesnic ne odpro in občinstvu s potrebnim mesom ne postrežejo. To je pomagalo in na pepelnično sredo, kakor za nalašč, so bile vse mesnice zopet odprte, pa vendar so se s tem maščevali, da so v kupu poskočili za 20 centezimov. Konjsko meso pa se bode tudi še zanaprej prodajalo in kupovalo in jedlo na različne načine pripravljeno, zlasti v tukajšnjih „sladkih“ klobasicah, katere imajo nemara zavoljo tega črevesno kožico, da se ne vidi, ali je v njih svinjsko, ali pa konjsko in tudi oslovsko meso.

Da je sedaj konjsko meso v Rimu važno vprašanje, prišlo je od tega, da ima zdaj tukajšnje mestno društvo „Tramway“ mnogo starih konjskih par na razpolaganje. Na poglavitnih progah mesta imamo električno vožnjo, namreč od središča mesta „Piazza Venezia“ do „Laterana“, do sv. Lovrenca zunaj zidovja in do sv. Pavla. Vozovi so jako čedni in prostorni, cena vožnje precej nizka, tako da je ta nova naprava mestu v čast, onim pa, ki se voziti morajo, v korist.

Tukajšnje vseučilišče je še vedno zaprto in se še ne ve, kedaj je zopet odpro. Neki list je preračunal, da bode letošnje šolsko leto komaj dva meseca trajalo. Ali ni tudi to lep napredek sedanjega tako hvalisanega razumništva? — Živel tak na predek!!!

Pretečeni mesec je prišlo v Rim kakih 40 romarjev iz Amerike in so se od tod podali v sveto deželo. Da so to morali biti sami imoviti magnati, se lahko umeva, kajti tako popotovanje stane vsacega najmanj 3575 frankov. Meseca aprila ali maja pa jih pride še veliko več iz Amerike, katere bo vodil neki gospod Throop in njegova soproga. Ta dva organizujeta vsako leto tako romanje iz Amerike iz obljuje, katero je pred nekaj leti storil omenjeni gospod, ko se je pri svojem prvem bivanju v Rimu pokatoličnil.

P. C. L.

Razgled po svetu.

Rim. Papež je vsprejel povodom obletnice svojega kronanja kardinale, škofo in prelate v daljši avdijenci. V odgovoru na čestitko je omenjal sv. oče odstavka v okrožnici meseca julija o jedinstvi cerkve, in rekel, da bode Bog, akoravno je podjetje težavno, blagoslovil ves trud in uslišal prošnje. Sv. oče je govoril konečno o nerazdružljivi zvezi kristjanov. Zdravje sv. očeta je izvrstno.

Apostoljski vikar kreške škofije, preč. P. Angelo da San Giovanni Rotando, pa apostoljski delegat za iztočne Grke in nadškof atenski za Latince, msgr. de Angelis sta prosila sv. Očeta, da se potegne pri velevlastih za svobodo krečanskih kristjanov. Leon XIII je naročil nuncijem vse potrebno in je govoril o tem tudi z diplomati velevlastij. Naročil je tudi nadškofu atenskemu, naj pomirjevalno deluje na Grke. —

Na Ogerskem uživajo židje mnogo večjo prostost, nego katoličani. Časopis „Ch Volksblatt“ nam poroča, da so imeli židje shod v mestu Ungvar-u. Na tem shodu je rekel neki židovski advokat, da ne bo Ogerska prej srečna, dokler ne izgine iz nje zadnji katoliški duhovnik. Neki drug žid je dejal, da ne bo na Ogerskem prej miru, dokler ne pomečejo raz stolpe vseh križev, in da se mora vse katoličanstvo iztrebiti iz Ogerske, kajti v tem leži nesreča vse dežele. Tako daleč smo prišli v katoliške Ogerski!

Nemško. Nadvojvoda Oton je obiskal v imenu našega presvitlega cesarja Franca Jožefa, nemškega cesarja Viljema v Berlinu. Vsprejem na dvoru je bil jako slovesen in pokazalo se je, da vlada najlepše prijateljstvo med obema cesarskima hišama.

Nemški državni kancelar knez Hohenlohe je obhajal 16. februarja svojo srebrno poroko. Kardinal Kopp je imel pri cerkvenem opraviilu krasen nagovor na slavljenca. Med prvimi, ki so čestitali kancelarju, je bila cesarska dvojica. Cesar mu je podaril v spomin svoj marmornati kip.

Poljsko. (Nadškof Stablewski o naročnosti.) Povodom obletnice svojega imenovanja (za nadškofa) je poslal nadškof Stablewski lepo okrožnico na svojo duhovščino, v kateri med drugimi piše tudi to: Naš poklic je težak posebno radi tega, ker pripadajo naši verniki dvema narodnostima. Ako vsi vemo, da naš Bog Jezus Kristus ne pritiska na svoje ljubeznjivo Srce samo jednega naroda, in da je on središče vsega človeškega rodu, in ako hočemo, da se utrudimo v Njegovej ljubezni, v ljubezni, ki ne gleda, ali je kdo sloboden ali suženj, Skit ali Grk, marveč vsakega objame v Gospodu in radi Boga. Sedaj se bo razširilo naše srce in ne bo nikogar izključilo od ljubezni; sveta in mila čuvstva ljubezni do lastnega naroda se bodo obvarovala paganske mržnje do drugih narodov. Jedino vzajemna ljubezen radi Jezusa nam bo olajšala naš težki pastirski poklic „Ker nas je Bog tako ljubil, moramo tudi mi ljubiti drug drugega“. Mojo nadpastirsko dolžnost, da vse privedem k Jezusu, olajšali mi bodo moji predragi sonarodnjaki, ki ne bodo pozabili, da mi ni izročena samo rešitev njihovih duš in da nisem pastir samo jedne narodnosti. Krščanska modrost jih bo poučila, kako naj se varujejo vsega, ko bi se našemu pravičnemu postopanju poleg predrage dedščine naših očetov, poleg ljubljene našega materinega jezika in poleg slavnega spomina na našo zgodovino mogle podtikati kake druge nakake, ki bi bile nasprotne dolžnostim, katere nam nalaga vera. Duhovnika morajo voditi pri njegovem delovanju višji oziri. Dolžnost njegovega poklica je, da varuje duše greha, da jih posveti in pripelje v nebo ne gledajoč na svet in njegova prigovarjanja. Nihče mu ne more zabraniti, da s svojo dušo in celim srcem ljubi svojo najdražjo dedščino, svoj mili materni jezik; nihče mu ne more zabraniti,

da svoje narodne svetinje brani z dovoljenimi sredstvi; nihče mu ne more zabraniti, da spolnujoč stroge svoje pastirske dolžnosti govori v svojem jeziku kot najboljšim sredstvom, da vpliva na srca in da dobro in prav ravna z izročeno mu čredo. Varovati se pa mora duhovnik pristranskega ravnanja, ki se ne strinja z naukom Jezusovim. Duhovnik mora vsem dajati lep vzgled in zbirati krog sebe vse sebi izročene duše, vse jednako poučevati, za vse se jednako brigati in tako utrditi ono vez ljubezni, ki nas mora vse brez razlike združevati v Kristusovej cerkvi. — Kjer sta dve narodnosti, ne bo brez sovraštva, prepira in razpora in to vsled razdraženosti, občutljivosti, zavisti, nemogočih zahtev in političnih strastij. Duhovnik naj bo kot angelj miru, ki ne povečuje razpora in nasprotstva, marveč pomanjšuje strasti in oblažuje ljudstvo. Upam, da se moji duhovniki ne bodo dali zapeljati strasti in da ne bodo radi ugodnosti zanemarjali kako narodnost v verskem ali cerkvenem življenju ali celo narodnostno mržnjo povzročevali in narodnostno nasprotstvo poojstrili. — Upam, da se bomo vsi trudili in z ljubeznijo, pravičnostjo in obzirnim vladanjem bomo združili razne narodnosti, kakor se to, hvala Bogu, na mnogih krajih dogaja. Kjer je bil duhovnik jedni stranki krivičen, izgubil bi njeno ljubezen in zaupanje in ne bi mogel kot duhovni pastir uspešno delovati. (Vrhbosna.)

Pri nas, hvala Bogu, ima ravno duhovščina še narodno zavest, med tem, ko so jo liberalni nasprotniki že izgubili. Raje se pajdašijo z nemčurji in Nemci, nego z domačimi brati, vse to pa iz golega sovraštva do cerkve in nje služabnikov. Videči, da se potaplja liberalizem, poprijeli so se zadnjega pomočka — nemčurstva, toda tudi to jih ne bo rešilo.

Kuga v Bombay-u. Že zadnjič smo poročali cenjenim čitateljem „Danice“ o kugi in lakoti, ki razsajata v Bombay-u. Huda bolezen še sedaj ni popolnoma ponehala. Iz ameriškega Slovenca povzamemo sledeče: Okraji, kjer gospodari lakota, štejejo skupaj 40 milijonov duš. Ti nesrečneži se morajo zanašati na podporo tujih ljudij, kajti pred aprilom ne bodo v stanu samih sebe preživeti. Tudi v drugih, nič manj obljudenih krajih se že oglašajo kruta neusmiljenka — lakota. Mesto Bombay šteje 850.000 prebivalcev in je veljalo doslej kot jedno najzdravejših mest vzhodne Indije. Izginila je skoro polovica teh prebivalcev za kugo. Ostali so večinoma brez pomoči, prepuščeni pomanjkanju, in drugi beže, kakor divji iz mesta. Vsa obrt je zastala; ulice so skoro prazne! povsod so videti zapuščena stanovanja, dočim se odnašajo noč in dan mrtveci. Te večidel pokopavajo, pa tudi v velikih množinah sežigajo.

Število mrtvih je dosedaj proračunjeno na 3000 oseb; kuga zahteva še vedno po 170 žrtev na dan. Dosedaj se je Evropejcem razun nekaterih slučajev prizanašalo, le malo jih je pomrlo. V Karachi, Poona in Bondra, kamor so ljudje bežali, je tudi jela kuga močno razsajati. V Bondra je od 180 zbolelih umrlo 129 oseb. Vrše se posvetovanja, kako bi nesrečno mesto rešili te nepravilike; zgoditi se zna, da odidejo vsi ostali prebivalci iz mesta; mesto pa bodo zažgali, da do tal pogori.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec sušec (marij) 1897.

(Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Jubilej bl. Petra Kanizija.

b) Posebni nameni:

20.) **Sv. Wolfram.** Pokristjanjenje Afrike. Med drugoverniki raztreseno živeči katoličani Avstrijske državnozborske volitve. —

21.) **Tretja postna nedelja. Sv. Benedikt.** Redovi sv. Benedikta. Duhovniki in obhajanci. Katoliške indijanske šole v nevarnosti.

22.) **Sv. Nikolaj.** Katoliški Švicarji. Sv. Zakramentu posvečeno podjetje. Nasprotniki dejanja Frančiška Regisa.

23.) **Praznik sv. tančice N. G. Jezusa Kristusa.** Večja vnetost za oživljavače se češčenje Srca Jezusovega po nekaterih škofijah. Veliko pomanjkanje duhovnikov po marsikterih krajih. Obupen človek.

24.) **Sv. Gabrijel.** Pridigarji in blagovestniki. Materinske zadeve. Zvesti posli.

25.) **Marijino oznanjenje.** Sv. oče in cesar avstrijski. Pripuščenje marijanskih kongregacij v visjih učiliščih.

26.) **Praznik sv. 5. ran N. G. Jezusa Kristusa.** Krščanski Armenci, ki trpe v turškem ujetništvu. Pribežališča za delavke.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprosnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Nekdo se priporoča v bratovsko molitev, da bi mogel dobiti vestnega in poštenega posla.

Zahvala.

Bili smo v silni stiski in le s strahom smo zrl v bodočnost, kajti skoraj nič nismo upanja imeli, da se nam stvar na bolje obrne. V tej stiski torej so moja mati že dlje časa sv. Antona pomoči prosili, a zdelo se je vse brezuspešno. Nato se še jaz z zaupanjem zatečem k sv. Antonu, obljubila sem mu pa, če me usliši, da hočem darovati jedno kruno za kruno sv. Antona, ter da bom uslišanje v »Danici« objavila. Bila sem takej uslišana, in prav z veseljem srcom svojo obljubo izvršujem.

M. A. iz Ljubljane.

Listek za raznoterosti.

Državnozborske volitve. Katoliški Slovenci smo po vsi pravici lahko veseli z izidom dosedanjih državnozborskih volitev na Kranjskem. V peti skupini, kakor smo že zadnjič poročali, je bil izvoljen z ogromno večino naš kandidat veleč. g. profesor dr. J. E. Krek. In v kmečkih občinah! Tu so še le vrli naši kmetje prav sijajno pokazali, da so zavedni Slovenci in zvesti katoličani; pokazali so hrbet ostudnemu liberalizmu in zastarelemu, pa vendar zopet novemu nemškutarstvu. — V ljubljanski okolici je bil izvoljen dosedanji poslanec dr. Ivan Šusteršič, na Gorenjskem kljub strastni agitaciji od strani nasprotnikov gospod Josip Pogačnik, na Notranjskem gospod dr. Ignacij Žitnik, na Dolenjskem pa oba dosedanja poslanca: gospod Viljem Pfeifer in gos-

pod Fran Povše. Bolj častnega izida bi si pač ne mogli misliti. Izmed najrajših poslancev, ki jih voli Kranjska, jih ima torej naša stranka doslej šest, torej večino. Liberalci so pogoreli kakor po deželi, tako še prav posebno v beli Ljubljani (v peti skupini), katero so vendar smatrali za svojo najtrdnjšo postojanko — Pa ne samo na Kranjskem, tudi drugod zmaguje naša stvar.

Na Goriškem je bil izvoljen v peti skupini duhovnik dr. A. Gregorčič, v kmečkih občinah pa grof Alfred Coronini, oba vrla Slovenca.

V Istri je zmagal v peti skupini Italijan proti slovensko-hrvaškemu kandidatu, toda le s pomočjo največjega nasilja. Če bode po pravici, bode moral izvoljeni Lahon dr. Bartoli oditi iz državnega zbora, in v Istri bodo še enkrat volili. V kmečkih občinah pa sta sijajno prodrla dr. Laginja in Spinčič.

Na Koroškem so dobili letos Slovenci (katerih je pa nad 100.000) prvega poslanca za državni zbor. Izvoljen je stolni kanonik Lambert Einspieler.

Na Šp. Štajerskem je bil v peti skupini izvoljen dež. poslanec, župnik J. Žičkar, v kmečkih občinah smo pa dobili Slovenci tri mandate: dotedanja poslanca Robiča in dr. Gregorca, pa vi-teza Berkša.

Bog daj, da bi delovali izvoljeni poslanci v trajno korist svojih volilcev!

Umrli je v škofovem dvorcu pri sv. Petru v Ljubljani vpokojeni župnik in duhovni svetovalec č. gosp. Matej Tavčar. Rojen je bil l. 1821 v Javorjah, posvečen l. 1849. Mnogo let je bil župnik v Komendi. Nazadnje je bil mašnik pri karmeličankah na Selu. Bil je goreč in blag gospod. — Naj počiva v miru!

Nadškof dr. Stadler. Sarajevska „Bos. Pošta“ piše: Presvetli gosp. nadškof dr. Josip Stadler je ostavil izza težke bolezni Sarajevo ter je odšel za nekoliko časa v Dubrovnik in na Lokrum, da se popravi popolnoma. Presv. gosp. dubrovniški škof dr. Josip Marčelič se je že pobrigal za to, da bode nadškofu čim prijetniše bivanje na otoku Lokrumu.

Te Deum laudamus. Katoliška tiskarna je natisnila knjigo z naslovom: *Te Deum cum variis Orationibus et hymnis: Veni sancte Spiritus.* Tisk ima prav lepe in velike rudeče in črne črke; oblika je podobna Missalu pro defunctis. Ker so spevu *Te Deum* pridejane molitve za cesarja in one po procesiji veliko soboto in hymnus: *Veni sancte Spiritus*, more ta knjiga tudi koristiti dekanijskim in večjim župnijam. Dobi se pri stolni cerkvi; cena jednega nevezanega iztiska je tri krone. Ker je knjigovez g. Breskvar, kateri ima svojo knjigovoznico v župnišču stolne cerkve, že več iztisov prav lepo zvezal, se priporoča onim gospodom, kateri bodo to knjigo kupili. — Omenja se pa tudi, da je le 49 iztisov na prodaj.

Huda kazen. Ko je nemška armada l. 1649 zasedla Lotaringijo, zapravljal je neki vojak v vasi Novian pri igri ves svoj denar. Vsled tega se je razsrdil, jel preklinjati in besno s sabljo udrihati po podobi Matere božje, ki je visela na steni. Božja kazen ga takoj zadene. Po hudobnem dejanju se zgrudi nezavesten na tla, neznosne bolečine ga mučijo tako, da ne more tri dni ničesar zavžiti. Čez nekaj dni zapusti armada kraj Norian. Ker bogokletnež ne more sam iti z armado, privežejo ga na

konja. Toda v svoji divjosti raztrga vezi, pade raz konja na cesto, ter se ves obupan valja po tleh, in v tem položaju izdihne svojo dušo. — Kako pravičen sodnik je Bog!

Pogumen starček. Profesor dr. Hettinger pripoveduje o knjigi „Aus Welt und Kirche“ sledeče: „Vsako jutro, ko je zadonel zvon v kapelici, ležeči ob Ahenskem jezeru, kjer sem bival na počitnicah, sem videl od nasprotne strani prijadrati majhen čolnič, na katerem je veslal starček srebrno-belih las. Pri bregu je čolnič privezal, ter šel, oprt na palico, s bromo nogo proti kapelici. Nekega dne je bilo jezero nenavadno viharno; celo noč je tulil vihar in tudi proti jutru je le malo pojenjal. Nobenega čolna ni bilo videti na širnem jezeru; danes, mislim si, gotovo tudi stavec ne bode prišel. Toda glej! Skozi vihar in valovje, meglo in dež je prijadril čolnič do kapele, v njem pa sivi stavec. Skoro bi mislil, da bode izgubljen, — ali spretna starčeva roka je premagala vse ovire.

Kako zelo osramoti pohabljeni stavec tiste, ki bi bili brez najmanjšega truda vsak dan pri sv. maši, pa tega ne store, še bolj pa tiste, ki niti o nedeljah ne opravijo svoje krščanske dolžnosti.

Kaj naredi prava vera? Japonski cesar je poklical nekega dne jezuita P. Necker-ja k sebi in mu rekel: „Povejte mi prav odkritosrčno, — jaz obljubim, da nikomur ne povem — ali vi misijonarji res verujete to, kar učite? Poklical sem naše verske učitelje in jih vprašal, kaj mislijo o svojih naukih. In povedali so mi, da so to, kar ljudstvu pripovedujejo, same laži. — Misijonar pokaže na globus, ki je stal v dvorani in pravi cesarju: „Zmeri ocean, ki sem ga prevozil, da sem prišel v Japan, in potem pomisli, kaj sem s tem pridobil in kako plačilo me čaka. Vaši „bonci“ (tako se imenujejo tam duhovni) so bogati, srečni, in imajo vsega dovolj. Jaz sem pa vse zapustil, da sem prišel k vam oznanovat ta nauk. Povej mi sedaj o cesar, ali bi bilo mogoče, da bi bil toliko tvegat, če bi ne bil prepričan, da je ta nauk za vas koristen? Tako se je odrezal služabnik Kristusov.

Primere za sv. cerkev. Sv. Hieronim pravi: Na ladiji mora biti krmar, v hiši gospodar, v vojski poveljnik, na kojega miglje vse gleda; tako mora biti tudi v cerkvi vidna glava, ki se imenuje rimski papež. — Ko je šel pobožni učitelj z otroci po polji, srečajo čredo ovac. Glejte! dragi otroci, ovce so krotke živalice in vendar morajo imeti pastirja. Če gre pastir od njih, se raztresejo. Tako bi bilo tudi z kristijani, če bi ne imeli vrhovnega poglavarja, rimskega papeža. Poslušajte glas papeža, saj je glas božji!

Primeren odgovor. Profesor neke višje šole se je nekoč norčeval pred svojimi učenci iz stvarjenja sveta. Vprašal je nekega učenca, kaj da je Bog delal, predno je ustvaril svet. Vprašani takoj neustrašeno odgovori: „Predno je Bog svet ustvaril, je sedel v brezovnem gozdu in pletel šibe za one, ki stavijo taka vprašanja“. — Žal, da se tudi dandanes marsikje nahajajo profesorji, ki se norčujejo iz vsega, kar je verskega.

Dobrotni darovi.

Za *monsijn. Jeranovo dijaško mizo*: Č. g. dež. poslanec T. Kajdiž, dekan v Moravčah, 5 gld. — Jeden, ki je bil prvič v „Narodu“, 1 gld. — Č. g. J. Brence, župnik pri Sv. Gregorju, 1 gld. — B. B. na B. 10 gld. — Dobrotnica iz Mengša 5 gld.